

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP – 4110-03-01/2012
R/12/005/KAP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	R/12/005/KAP - Działania podmiotów zarządzających ¹ realizacją wybranych krajowych programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w zakresie odzyskiwania środków nienależnych, pobranych w nadmiernej wysokości lub wykorzystanych nieprawidłowo przez beneficjentów.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
<i>Kontrolerzy</i>	Maciej Bukowski, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 83376 z dnia 24 października 2012 r. Wojciech Tomczak, inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 83388 z dnia 30 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwany dalej NFOŚiGW), ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Pan dr Jan Rączka Prezes Zarządu NFOŚiGW (zwany dalej Prezesem NFOŚiGW) (dowód: akta kontroli str. 5-8)
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	1. Prawdliwość działań podejmowanych w celu odzyskania środków nienależnych, pobranych w nadmiernej wysokości lub wykorzystanych nieprawidłowo przez beneficjentów. 2. Prawdliwość zgłaszania podmiotów podlegających wykluczeniu z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich do wykazu prowadzonego przez Ministra Finansów. 3. Prawdliwość działań zapobiegających udzieleniu dofinansowania podmiotom wykluczonym z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem funduszy europejskich.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 30 czerwca 2012 r.

¹ Instytucja Zarządzająca oraz upoważnione przez nią Instytucje Pośredniczące i Wdrażające.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności wywiązanie się NFOŚiGW z obowiązku odzyskiwania środków nienależnych, pobranych w nadmiernej wysokości lub wykorzystanych przez beneficjentów nieprawidłowo.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, polegały na:

- niewprowadzaniu na bieżąco do Krajowego Systemu Informatycznego – System Informatyczny Monitoringu i Kontroli Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności 2007-2013 (dalej KSI SIMIK) zmian w rejestrze obciążeń na projektach, co stanowiło naruszenie zasad określonych w instrukcjach wykonawczych Instytucji Wdrażającej oraz miało niekorzystny wpływ na zasoby informatyczne tego systemu,
- wskazaniu, w dwóch wezwaniach do zwrotu środków, niewłaściwych kwot (w jednym przypadku zawyżono kwotę do zwrotu o 0,4 tys. zł, a w drugim zaniżono kwotę do zwrotu o 43,0 tys. zł),
- zwłoce w opracowaniu dwóch wezwań do zwrotu środków (15-dniowej i 32-dniowej), w efekcie czego zostały one skierowane do beneficjentów odpowiednio po 25 dniach i po 53 dniach od momentu zakończenia procedury odwoławczej,
- podpisaniu z 28 beneficjentami 30 umów o łącznej wartości 3 560 062,7 tys. zł bez sprawdzenia w rejestrze prowadzonym przez Ministra Finansów, czy podmiot nie został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania, co stanowiło naruszenie zasad określonych w instrukcjach wykonawczych Instytucji Wdrażającej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania Instytucji Wdrażających w celu odzyskania środków wykorzystanych przez beneficjentów niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur czy pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości

Stan prawny

Procedura zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich została określona przepisami ustawy o finansach publicznych. W okresie objętym kontrolą występowały dwa stany prawne określające zasady ich zwrotu, tj.: do 31 grudnia 2009 r. miały zastosowanie przepisy *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (zwana dalej *poprzednią ufp*), a od 1 stycznia 2010 r. przepisy *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (zwana dalej *ufp*).

Zwrotowi podlegają środki, określone w art. 207 ust. 1 *ufp* (art. 211 ust. 1 *poprzedniej ufp*), tj. wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur oraz pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Zgodnie z art. 207 ust. 8 *ufp* instytucja, która podpisała umowę z beneficjentem, w przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa powyżej, wzywa do zwrotu środków lub wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Po bezskutecznym upływie tego terminu,

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna; pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości; negatywna.

organy pełniące funkcję instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej, na podstawie art. 207 ust. 9 *ufp* (art. 211 ust. 4 *poprzedniej ufp*) wydają decyzję o zwrocie środków. W decyzji określa się kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków. Od ww. decyzji beneficjent może złożyć odwołanie do właściwej instytucji zarządzającej.

Zwrot należności nie odzyskanych powinien być dochodzony w trybie egzekucji administracyjnej (art. 3 §1 *ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*³). Zgodnie z art. 15 §1 *ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z zapisami instrukcji wykonawczych - podrozdział pn. Krajowy System Informatyczny (SIMIK 2007-2013)⁴, NFOŚiGW odpowiada za zapewnienie bieżącego/niezwłocznego wprowadzania danych związanych z zarządzaniem i kontrolą POLiŚ do KSI SIMIK w zakresie swoich zadań. Zapewnia zgodność pomiędzy danymi wprowadzonymi do systemu informatycznego i dokumentami źródłowymi, przy czym dane muszą być prawdziwe, prawidłowo sklasyfikowane, aktualne i kompletne.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą NFOŚiGW realizował zadania Instytucji Wdrażającej (IW) w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (dalej POLiŚ) w priorytetach nr I - IV⁵ dla którego Instytucją Pośredniczącą było Ministerstwo Środowiska (zwane dalej IP MŚ) oraz w priorytecie IX⁶ dla którego Instytucją Pośredniczącą było Ministerstwo Gospodarki (zwane dalej IP MG).

NFOŚiGW realizował zadania Instytucji Wdrażającej dla POLiŚ na podstawie:

- umowy POLiŚ nr 1 MG –NFOŚiGW/2007 z 5 października 2007 r. w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013,
- porozumienia z 26 czerwca 2007 r. w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska dla osi priorytetowych: I, II, III, IV.

(dowód: akta kontroli str. 9-234)

NFOŚiGW został upoważniony⁷ przez Ministra Gospodarki do wydawania decyzji o zwrocie środków przez beneficjentów w pierwszej instancji z dniem 1 stycznia 2010 r., natomiast Minister Środowiska upoważnił NFOŚiGW do wydawania decyzji

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 1015

⁴ Zapisy w zakresie Krajowego Systemu Informatycznego (SIMIK 2007-2013) ujęto w podrozdziale nr 23.1. instrukcji wykonawczej dla I-IV osi priorytetowej POLiŚ oraz w podrozdziale nr 22.1. instrukcji wykonawczej dla IX osi priorytetowej POLiŚ.

⁵ W ramach osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa (działanie: 1.1. Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM); II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi -projekty o wartości powyższej 25 mln euro (działania: 2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, 2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich); III – Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska /od 1 kwietnia 2008 r./ (działania: 3.1 Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, 3.2. Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym, awariom, 3.3. Monitoring środowiska oraz IV – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko /POLiŚ/ (działania: 4.1 Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego (i ekoznaków), 4.2. Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach, 4.3 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT), 4.4. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, 4.5. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza, 4.6. Wsparcie dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne.

⁶ W ramach osi priorytetowej: IX – Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna POLiŚ (działania: 9.1. Wysokosprawne wytwarzanie energii, 9.2. Efektywna dystrybucja energii, 9.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej POLiŚ. W latach 2007-2008 ww. os. priorytetowa posiadała nr X.

⁷ W aneksie nr 2 z 12 lutego 2010 r. Ministerstwo Gospodarki upoważniło NFOŚiGW do wydawania decyzji w trybie art. 207 *ufp*. W aneksie nr 3 z 16 sierpnia 2011 r. upoważniło NFOŚiGW do wydawania decyzji w trybie art. 211 *poprzedniej ufp* oraz w trybie art. 207 *ufp*.

o zwrocie środków przez beneficjentów w pierwszej instancji z dniem 25 lutego 2011 r.⁸.

(dowód: akta kontroli str. 9-234, 485)

W okresie objętym kontrolą NFOŚiGW, w ramach POliŚ, zawarł umowy z 341 beneficjentami, na realizację 404 projektów. W okresie tym, na wnioski 10 beneficjentów rozwiązano umowy na realizację 11 projektów. Łączna wartość 393 realizowanych projektów, w ramach 393 umów z 334 beneficjentami wyniosła 32 557 014,0 tys. zł, w tym wkład UE 14 107 078,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 266-269, 271-273, 299-335, 434, 538-546)

Konieczność zwrotu środków wystąpiła wobec 23 beneficjentów, w 45 sprawach. Kwota podlegająca odzyskaniu na koniec poszczególnych okresów objętych kontrolą (po uwzględnieniu kwot nieodzyskanych w poprzednich okresach), wynosiła, według stanu na dzień:

- 31 grudnia 2009 r. - 2 996,7 tys. zł, w tym środki stanowiące wkład UE 2 547,2 tys. zł,
- 31 grudnia 2010 r. - 14 809,0 tys. zł, w tym środki stanowiące wkład UE 12 587,0 tys. zł,
- 31 grudnia 2011 r. - 15 000,6 tys. zł, w tym środki stanowiące wkład UE 12 750,5 tys. zł,
- 30 czerwca 2012 r. - 15 624,8 tys. zł, w tym środki stanowiące wkład UE 13 035,7 tys. zł.

Łącznie kwota podlegająca odzyskaniu, w okresie objętym kontrolą, wynosiła 25 427,7 tys. zł⁹. W badanym okresie odzyskano środki w łącznej kwocie 25 090,0 tys. zł¹⁰. Do odzyskania na dzień 30 czerwca 2012 r. pozostawało 337,7 tys. zł (środki stanowiące wkład UE). Kwota ta dotyczyła Beneficjenta¹¹, który wyraził zgodę na zwrot środków poprzez pomniejszenie kolejnego wniosku o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 266-269, 272-273, 275, 428-434, 561-572, 573-574, 576-581, 3276-3280)

W trakcie kontroli ustalono, że zwroty środków następowały: z własnej inicjatywy beneficjentów, w efekcie wysłania do nich wezwań do zwrotu lub wydania decyzji, o której mowa w art. 207 ust. 9 *ufp*. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki kierowania do beneficjentów upomnień w trybie art. 15 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*.

Szczegółowym badaniem w zakresie prawidłowości działań podejmowanych przez NFOŚiGW w celu odzyskania środków podlegających zwrotowi przez beneficjentów objęto wszystkie 45 spraw, z tego:

- osiem spraw¹², gdy zwrot środków nastąpił bez wezwania, na skutek stwierdzenia nieprawidłowości przez beneficjenta,

⁸ W aneksie nr 5 z 25 lutego 2011 r. Ministerstwo Środowiska upoważniło NFOŚiGW do wydawania decyzji w trybie art. 207 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. W aneksie nr 6 z 2 maja 2011 r. upoważniło NFOŚiGW do wydawania decyzji w trybie art. 211 poprzedniej *ufp* oraz w trybie art. 207 *ufp*.

⁹ W kwocie 25 427,7 tys. zł ujęto 75,3 tys. zł (projekt POIS 04.05.00-00-030/08 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze). Projekt ten objęto kontrolą, ponieważ w maju 2012 r. zakończono procedurę odwoławczą w systemie instytucjonalny POliŚ i NFOŚiGW rozpoczął dochodzenie zwrotu środków od beneficjenta (wezwanie do zapłaty z dnia 13 lipca 2012 r.).

¹⁰ W kwocie 25 090,0 tys. ujęto 75,3 tys. zł (projekt POIS 04.05.00-00-030/08).

¹¹ Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie (POIS.03.01.00-00-002/09-Białogard).

¹² Powiat Drawski (POIS.09.03.00-00-017/09), Gmina Łobez (POIS.09.03.00-00-018/09), Miasto Piotrków Trybunalski (POIS.01.01.00-00-003/07), Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (POIS.01.01.00-00-001/07), Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. (POIS.01.01.00-00-053/08) – dwie sprawy, Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie (POIS.01.01.00-00-137/09), Gmina Miasta Sopotu (POIS.03.01.00-00-002/10).

- sześć spraw¹³, gdy zwrot środków nastąpił na skutek stwierdzonych nieprawidłowości przez NFOŚiGW, przed wysłaniem do beneficjenta wezwania do ich zwrotu,
 - jedna sprawa¹⁴, gdy zwrot środków nastąpił na skutek stwierdzonych nieprawidłowości przez NFOŚiGW, przed wydaniem decyzji (w trybie art. 211 poprzedniej ufp),
 - cztery sprawy¹⁵, gdy zwrot środków nastąpił po wysłaniu wezwania do ich zwrotu,
 - jedna sprawa¹⁶, gdy zwrot środków nastąpił po wydaniu decyzji na podstawie art. 207 ufp,
 - jedna sprawa¹⁷, gdy beneficjent po wezwaniu do zapłaty wyraził zgodę na pomniejszenie kolejnej płatności o kwotę podlegającą zwrotowi (kwota 337,7 tys. zł), do dnia 30 czerwca 2012 r. beneficjent nie złożył wniosku o płatność,
 - dwie sprawy¹⁸, które nie zostały zakończone – trwa procedowanie z nieprawidłowością,
 - trzy sprawy¹⁹, gdy NFOŚiGW umorzył postępowanie administracyjne (dwie decyzje),
 - 18 spraw²⁰, dotyczących nieprawidłowości systemowych, w których odzyskano środki przez pomniejszenie wypłat dla beneficjenta na kwotę 5 193,2 tys. zł (w tym jedna sprawa zawierająca nieprawidłowość indywidualną – skierowana do sądu - trwa postępowanie),
 - jedna sprawa²¹, gdy nieprawidłowość została wykryta przez beneficjenta, zwrot nie nastąpił ponieważ beneficjentem była państwowa jednostka budżetowa (kwota 63,5 tys. zł, w tym wkład UE 45,0 tys. zł).
- (dowód: akta kontroli str. 266-268, 271-278, 293, 299-335, 370, 434, 610-1881, 1883-3275, 3285)

Badanie wykazało, że:

1. Objęte kontrolą sprawy, poza jednym przypadkiem²², który był w trakcie rozpatrywania, zostały zarejestrowane w KSI SIMIK zgodnie z dokumentacją źródłową, na podstawie m.in.: wezwań do zapłaty, informacji z Wydziału Rozliczeń Zagranicznych lub od koordynatorów projektów, danych księgowych o kwotach zwróconych środków, wniosków o tymczasowe wyłączenie wydatków, informacji

¹³ Gmina Przemków (POIS.09.03.00-00-101/09), Gmina Łobez (POIS.09.03.00-00-018/09) – dwie sprawy, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo Usługowe „Pro-Lab” Sp. z o.o. (POIS.04.06.00-00-004/09), Gmina Cieszyń (POIS.01.01.00-00-202/09), Gmina Zabrze (POIS.09.03.00-00-042/09).

¹⁴ Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie (POIS.01.01.00-00-137/09).

¹⁵ Miasto Słupsk (POIS.09.03.00-00-109/09), Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze (POIS.04.05.00-00-030/08), Gmina Miejska Głogów (POIS.09.03.00-00-058/09), Powiat Walecki (POIS.09.03.00-00-046/09), łączna kwota 125,5 tys. zł.

¹⁶ Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. (POIS.01.01.00-00-048/08) - kwota 540,8 tys. zł.

¹⁷ Województwo Zachodniopomorskie – Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie (POIS.03.01.00-00-002/09).

¹⁸ Powiat Walecki (POIS.09.03.00-00-046/09) - kwota 3,0 tys. zł, a w drugim przypadku jeszcze nie określono ostatecznej kwoty zwrotu Gmina Przemków (POIS.09.03.00-00-101/09).

¹⁹ Zakład Utylizacyjny sp. z o.o. w Gdańsku (POIS.02.01.00-00-001/07) decyzja na podst. art. 207 ufp, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Żory Sp. z o.o. (POIS.01.01.00-00-046/08) – dwie sprawy (decyzja na podst. art. 211 poprzedniej ufp).

²⁰ Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie (POIS.01.01.00-00-137/09) – dwie sprawy, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinku i Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie (POIS.01.01.00-00-067/08) – siedem spraw (dwie sprawy całkowicie umorzono, pięć spraw częściowo umorzono), Gmina Tarnowskie Góry (POIS.01.01.00-00-004/07), Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu (POIS.01.01.00-00-069/08) – osiem spraw (w sześciu sprawach całkowicie odzyskano środki, jedna sprawa toczy się przed sądem/środki częściowo odzyskane i umorzone).

²¹ Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (POIS.03.01.00-00-001/10).

²² Powiat Walecki projekt nr POIS 09.03.00-00-046/09.

o wystąpieniu nieprawidłowości. Dane przypisane były do konkretnego numeru projektu i nazwy beneficjenta i były wprowadzane do KSI SIMIK bezzwłocznie, za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków:

1.1. W ramach projektu nr POIS.01.01.00-00-004/07 (Gmina Tarnowskie Góry) zmiany w karcie obciążeń na projekcie polegającej na wykreśleniu obciążenia w kwocie 442,4 tys. zł. dokonano 13 listopada 2012 r. Z kart informacyjnych deklaracji wydatków²³ za okresy od 31 grudnia 2009 r. do 9 lipca 2010 r. wynika, iż powyższa kwota obciążenia została faktycznie rozliczona w ramach wniosków o płatność w 2010 r.²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 284, 364-365, 389-394, 485, 493-499)

Prezes NFOŚiGW podał w wyjaśnieniach m.in., że kwota 442,4 tys. zł została tymczasowo zaewidencjonowana w systemie KSI jako obciążenie na projekcie w związku z powstaniem tzw. nieprawidłowości systemowej (stwierdzeniem naruszenia w zakresie zamówień publicznych wynikającego z niedostosowania ustawy Prawo zamówień publicznych do przepisów prawa unijnego). Do czasu otrzymania 24 września 2012 r. pisma z Ministerstwa Środowiska dotyczącego sporządzenia wniosku o środki z rezerwy celowej na pokrycie wydatków wynikających z błędów systemowych, nie było decyzji, jak postępować z takimi nieprawidłowościami (ujętymi w KSI jako tymczasowe wyłączenie wydatków). Informację o odzyskaniu kwoty nieprawidłowości wprowadzono do KSI na podstawie ww. pisma po zakończeniu weryfikacji wniosku o płatność nr 15, który był pierwszym zatwierdzonym wnioskiem o płatność w 2012 r.

W piśmie, na które powołał się w wyjaśnieniach Prezes NFOŚiGW (w sprawie wnioskowania o środki z rezerwy celowej na pokrycie wydatków wynikających z błędów powstałych w wyniku niedostosowania prawa krajowego do prawa EU), Ministerstwo Środowiska poprosiło o ponowną weryfikację danych we wniosku o środki z rezerwy celowej oraz o przekazanie poprawionego wniosku w nieprzekraczalnym terminie do 24 września 2012 r. Kwoty 442,4 tys. zł wynikającej z nieprawidłowości powstałej w ramach projektu nr POIS.01.01.00-00-004/07 nie ujęto we wniosku o środki z rezerwy celowej.

(dowód: akta kontroli str. 428-433, 436-484)

Pani Agnieszka Ignatowska - Kierownik Wydziału Rozliczeń Zagranicznych wyjaśniła m.in. że, *nie było warunkiem koniecznym dokonanie zmian w karcie obciążeń na projekcie w związku ze złożeniem wniosku nr 15. Zmiana w KSI SIMIK powinna być dokonana niezwłocznie po 24 września 2012 r., a została dokonana dopiero 13 listopada 2012 r., przy weryfikacji wniosku o płatność nr 15, z powodu błędu ludzkiego (duże obciążenie pracą pracownika Wydziału Rozliczeń Zagranicznych).*

(dowód: akta kontroli str. 486-487)

1.2. W dwóch przypadkach²⁵ zapisów w kartach obciążeń na projektach w KSI SIMIK dokonano w Wydziale Rozliczeń Zagranicznych po 31 i 52 dniach kalendarzowych od wysłania do beneficjentów wezwań o zwrot środków.

²³ Deklaracje wydatków nr: POIS.IW.NFOSGW-D02/10-01, POIS.IW.NFOSGW-D06/10-00 i POIS.IW.NFOSGW-D10/10-00.

²⁴ przy rozliczeniu wniosków o płatność nr 01.01.00-00-004/07-05, 01.01.00-00-004/07-06 i 01.01.00-00-004/07-15.

²⁵ Dotyczy to projektów o nr: POIS 04.05.00-00-030/08 (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze), w którym kartę obciążeń na projekcie założono 13 sierpnia 2012 r., wezwanie na kwotę 75,3 tys. zł z 13 lipca 2012 r. (31 dni kalendarzowych); POIS 09.03.00-00-046/09 (Powiat Walecki), w którym kartę obciążeń na projekcie założono 26 sierpnia 2011 r., wezwanie na kwotę 5,5 tys. zł z 5 lipca 2011 r. (52 dni kalendarzowe).

W instrukcjach wykonawczych dla IW określono, że czas przewidziany na tą czynność wynosi dwa dni²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 277, 293, 370, 372, 485, 628-631, 965-969, 1885)

W wyjaśnieniach Prezes NFOŚiGW podał m.in., że rejestr obciążeń w KSI został uzupełniony (założony) po dokonaniu przez beneficjenta (projekt POIS 04.05.00-00-030/08) zwrotu środków wraz z odsetkami, aby jednocześnie dokonać obciążenia na projekcie i zaewidencjonować zwrot. Natomiast drugi beneficjent (projekt POIS 09.03.00-00-046/09) odwoływał się w sprawie nieprawidłowości, co skutkowało zmianą wielkości korekt. Aby mieć pewność, co do finalnej wartości nieprawidłowości, rejestracja karty została wstrzymana do dnia zwrotu środków wraz z odsetkami, aby zarejestrować kartę obciążenia oraz kartę zwrotu. Prezes NFOŚiGW wskazał również, że termin dwóch dni roboczych wskazany w instrukcji wykonawczej IW jest trudny do dochowania i wymaga zmiany.

(dowód: akta kontroli str. 576-579)

1.3. Utworzenie kart obciążeń na projekcie w KSI SIMIK dla jedenastu beneficjentów, którzy z własnej inicjatywy, bez wezwania zwracali środki²⁷ nastąpiło w terminie od 37 do 274 dni po otrzymaniu od nich „informacji/zawiadomienia o możliwości wystąpienia nieprawidłowości” na projekcie. Uwzględniając okres związany z procedurą odwoławczą, konsultacjami z beneficjentami w celu określenia kwot nieprawidłowości oraz opiniami prawnymi, okres od ostatecznego ustalenia nieprawidłowości do założenia kart obciążeń na projektach w KSI SIMIK w badanych przypadkach wynosił od jednego do 95 dni.

Wprawdzie w instrukcjach wykonawczych dla IW nie doprecyzowano terminów w jakich należy rejestrować sprawy w KSI SIMIK w przypadkach dobrowolnych zwrotów dokonywanych przez beneficjentów, jednak wg zasady ogólnej dane do systemu należy wprowadzać niezwłocznie i na bieżąco.

(dowód: akta kontroli str. 375-376, 379-387, 576-580, 1896-1899, 1903-1908, 1945-1947, 2009-2010, 2098-2099, 2115-2116, 2332-2333, 2335-2341, 2357-2364, 2375, 2401-2405, 2417-2418, 2425-2427, 2441-2446, 2467-2470, 2501-2502, 2509-2510, 2522, 2553, 2623-2624, 2628-2630, 2659-2660, 2667-2670, 2673-2675)

2. W badanej próbie wystąpiło siedem przypadków, w których NFOŚiGW dochodził zwrotu środków na podstawie wezwań do zwrotu środków, w związku z art. 207 ust. 8 *ufp*²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 266-268, 271-276, 277, 278, 293, 299-335, 370, 434, 610-949, 950-969, 972-975, 987-1083, 3285)

2.1. Badanie wykazało, że w pięciu przypadkach wezwania sporządzono rzetelnie. Natomiast w dwóch wezwaniach wskazano niewłaściwe kwoty. W pierwszym przypadku²⁹ kwota została zawyżona o 0,4 tys. zł, natomiast w drugim³⁰ zaniżono

²⁶ W instrukcjach wykonawczych wskazano dwa dni na wprowadzenie danych do KSI SIMIK przez Wydział Rozliczeń Zagranicznych tj. do trzech dni od przekazania wezwania do beneficjenta za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Zapisy te ujęto w Instrukcji wykonawczej dla I-IV osi priorytetowej (wersja nr 23) w podrozdziale nr 21.2.5. „Postępowanie z nieprawidłowościami wykrytymi po rozliczeniu wydatku” (ppkt 22) oraz w Instrukcji wykonawczej dla IX osi priorytetowej (wersja nr 19) w podrozdziale nr 20.2.5. „Postępowanie z nieprawidłowościami wykrytymi po rozliczeniu wydatku” (ppkt 22).

²⁷ Dotyczy to projektów: POIS.03.01.00-00-001/10 (Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu), POIS.01.01.00-00-053/08-00 (Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.), POIS.01.01.00-00-001/07-00 (Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowej Soli), POIS.04.06.00-00-004/09-00 (PP-HU Pro-Lab Sp. z o.o. we Włocławku), POIS.01.01.00-00-003/07 (Miasto Piotrków Trybunalski), POIS.09.03.00-00-018/09 (Gmina Łobez), POIS.09.03.00-00-042/09 (Gmina Zabrze), POIS.09.03.00-00-101/09 (Gmina Przemków), POIS.03.01.00-00-002/10-00 (Gmina Miasta Sopotu), POIS.01.01.00-00-003/07 (Gmina Cieszyń), POIS.09.03.00-00-017/09 (Powiat Drawski).

²⁸ Próbą kontrolną objęto również wezwanie do zwrotu środków na kwotę 75,3 tys. zł, wysłane do beneficjenta (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze, projekt nr POIS 04.05.00-030/08) po 30 czerwca 2012 r. na skutek stwierdzenia nieprawidłowości w okresie objętym kontrolą.

²⁹ W przypadku Gminy Miejskiej Głogów w wezwaniu do zapłaty (30 listopada 2011 r.) NFOŚiGW wskazał kwotę do zwrotu środków nienależnych w wysokości 22,5 tys. zł, z tytułu korekty finansowej (w trybie art. 207 *ufp*). Kwota do zapłaty została

kwotę o 43,1 tys. zł, ponieważ w wyliczeniach kwoty do zwrotu nie uwzględniono dwóch faktur³¹. W obu przypadkach NFOŚiGW dodatkowymi pismami poinformował beneficjentów o zmianie kwot wskazanych w wezwaniach. W pierwszym przypadku beneficjent zwrócił środki zgodnie z nowym terminem wyznaczonym przez NFOŚiGW na zwrot środków, zaś w drugim beneficjent zwrócił środki dopiero po wydaniu decyzji przez NFOŚiGW o zwrocie środków.

(dowód: akta kontroli str. 485, 610-858, 897-906, 907-912, 950-969, 972-975, 987-1044, 1083-1465, 1638-1645, 1653-1657, 1783-1882)

Jak wyjaśnił Zastępca Prezesa NFOŚiGW Pan Jan Wiater (w zastępstwie Prezesa NFOŚiGW), przyczyną błędu było w pierwszym przypadku przyjęcie omyłkowo wartości wydatków kwalifikowanych z pierwotnej wersji wniosku o płatność, a nie z wersji ostatecznej, zaś w drugim przyczyną był błąd popełniony podczas weryfikacji wniosku o płatność, w trakcie której nie zauważono dwóch faktur rozliczających projekt (dotyczy Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.).

(dowód: akta kontroli: str. 2128-2129)

2.2. Pięć z siedem objętych badaniem wezwań do zwrotu środków wysyłano dłużnikom bezzwłocznie. W dwóch przypadkach³² wezwania zostały wysłane do dłużników po 25 i 53 dniach od zakończenia procedury odwoławczej tj. momentu, od którego NFOŚiGW był zobowiązany do działań zmierzających do odzyskania środków od beneficjentów. Ustalono, że komórki organizacyjne przygotowujące wezwania zachowały, co prawda, ośmiodniowy³³ termin na ich opracowanie, jednak wystąpienia o dane w sprawie kwot i terminów, które są niezbędne do rozpoczęcia prac nad opracowaniem wezwań o zwrot środków nastąpiły dopiero po odpowiednio 15 i 32 dniach od momentu zakończenia procedury odwoławczej³⁴.

(dowód: akta kontroli str. 428-432, 485, 488-492, 610-949, 966-977, 1083-1465, 1653-1667, 1783-1882, 3285)

Prezes NFOŚiGW wyjaśnił m.in. że sporządzenie wezwania do beneficjenta poprzedza proces składający się z kilku etapów. Po potwierdzeniu nieprawidłowości właściwa komórka organizacyjna jest zobowiązana do przystąpienia do ustalenia kwoty należnej do zwrotu i dat, od których naliczone będą odsetki. W tym celu przeprowadzane są konsultacje z komórkami zajmującymi się weryfikacją procesu realizacji. Przygotowanie danych niezbędnych do sporządzenia wezwania jest procesem skomplikowanym i wymagającym dużej skrupulatności, w szczególności przy obszernych projektach. Okres przygotowania wezwania winien być identyfikowany od momentu uzyskania niezbędnych danych do przygotowania

zmniejszona o 0,4 tys. zł do 22,1 tys. zł. O zmianie kwoty NFOŚiGW poinformował beneficjenta (pismo z 9 grudnia 2011 r.). Beneficjent zwrócił środki 13 grudnia 2011 r.

³⁰ W przypadku Wodociągów Białostockich Sp. z o.o w wezwaniu do zapłaty (17 lutego 2012 r.) NFOŚiGW wskazał kwotę do zwrotu środków nienależnych w wysokości 497,7 tys. zł, z tytułu korekty finansowej (z tego 89,6 tys. zł w trybie art. 211 poprzedniej ufp oraz 408,1 tys. zł w trybie art. 207 ufp). Kwota do zapłaty została zwiększona o 43,1 tys. zł do 540,8 tys. zł (113,6 tys. zł w trybie art. 211 poprzedniej ufp oraz 427,2 tys. zł w trybie art. 207 ufp). O zmianie kwoty NFOŚiGW poinformował beneficjenta (pismo z 10 kwietnia 2012 r.). Beneficjent zwrócił środki po wydaniu decyzji przez NFOŚiGW o zwrocie środków.

³¹ Faktury nr FS-23/IS12P/2009 z 9 grudnia 2009 r. (wniosek nr POIS.01.01.00-00-048/08-03) oraz faktury nr FS-8/1282I/2011/01 z 27 stycznia 2011 r. (wniosek nr POIS.01.01.00-00-048/08-09).

³² Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. (POIS.01.01.00-00-48/08)- cały okres przygotowania wezwania do zapłaty trwał 25 dni kalendarzowych, od momentu potwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości do momentu wystąpienia do Wydziału Rozliczeń Zagranicznych (DKR) o dane w sprawie kwot i terminów minęło 15 dni kalendarzowych; Jelenia Góra 04.05.00.00-030/08 - cały okres przygotowania wezwania do zapłaty trwał 53 dni kalendarzowych, od momentu potwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości do momentu zadania pytania w sprawie kwot do koordynatora projektu minęło 32 dni kalendarzowych.

³³ Na osiem dni składa się: opracowanie wezwania cztery dni, parafowanie w Wydziale Rozliczeń Zagranicznych dwa dni, podpisanie wezwania przez Prezesa Zarządu jeden dzień i na przekazanie wezwania beneficjentowi jeden dzień.

³⁴ Informacje przekazywali pracownicy Wydziału Kontroli Wewnętrznej.

wezwania. Niezasadne jest łączenie obliczania czasu przygotowania wezwania, uwzględniając również czas przygotowania wystąpienia do pozostałych komórek.

(dowód: akta kontroli str. 488-492)

3. W okresie objętym kontrolą wydano jedną decyzję o zwrocie środków na kwotę 540,8 tys. zł. Została ona wydana niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności uzasadniających jej wydanie i zawierała wszystkie elementy określone w art. 207 ust. 9 *ufp*. NFOŚiGW, podejmował także niezwłoczne działania w celu umożliwienia IZ rzetelnego rozpatrzenia odwołania dłużnika od powyższej decyzji, m.in. udzielając IZ dodatkowych wyjaśnień.

(dowód: akta kontroli str. 1466-1782)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Nie wprowadzanie na bieżąco zmian w rejestrze obciążeń na projektach ujętych w KSI SIMIK, co świadczy o nierzetelnym wypełnianiu przez NFOŚiGW wynikającego z instrukcji wykonawczych obowiązku zapewnienia bieżącego/niezwłocznego wprowadzania do KSI SIMIK danych związanych z zarządzaniem i kontrolą POliŚ oraz miało niekorzystny wpływ na rzetelność zasobów informacyjnych tego systemu. Odpowiedzialność za powyższe ponoszą pracownicy i kierownik Wydziału Rozliczeń Zagranicznych Pani Agnieszka Ignatowska. Z tytułu nadzoru odpowiedzialną jest Zastępca Prezesa NFOŚiGW Pani Małgorzata Skucha.
- Wskazanie niewłaściwych kwot w dwóch na siedem wezwań o zwrot środków (zawyżając kwotę do zwrotu o 0,4 tys. zł i zaniżając kwotę do zwrotu o 43,1 tys. zł), co było działaniem nierzetelnym i skutkowało wydłużeniem terminu zwrotu środków o czas potrzebny na skorygowanie błędów. Odpowiedzialność za powyższe ponoszą Dyrektor Departamentu Ochrony Wód, a z tytułu nadzoru także Małgorzata Skucha – Zastępca Prezesa NFOŚiGW oraz Dyrektor Departamentu Ochrony Klimatu, a z tytułu nadzoru także Prezes NFOŚiGW.
- Działanie ze zwłoką (15-dniową i 32-dniową) w pozyskaniu danych potrzebnych do sporządzenia dwóch na siedem wezwań o zwrot środków, co było działaniem nierzetelnym i spowodowało, że wezwania te zostały wysłane do dłużników 25 dni i 53 dni, od momentu zakończenia procedury odwoławczej. Odpowiedzialność za powyższe ponoszą inspektor i były Kierownik Wydziału Kontroli Wewnętrznej Pani Bożena Skrzyńska, a z tytułu nadzoru także Prezes NFOŚiGW.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie działań podejmowanych w celu odzyskania należnych kwot.

2. Zgłaszanie przez Instytucję Wdrażającą podmiotów podlegających wykluczeniu z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W trakcie kontroli ustalono, że w badanym okresie żaden z beneficjentów nie podlegał wykluczeniu z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 ust. 4 *ufp*, w związku z tym NFOŚiGW nie dokonywał zgłoszeń

podmiotów wykluczonych do rejestru podmiotów wykluczonych prowadzonego przez Ministerstwo Finansów.

(dowód: akta kontroli str. 266, 269, 270)

Ocena cząstkowa

Z uwagi na niestwierdzenie okoliczności uzasadniających podejmowanie przez NFOŚiGW działań wobec beneficjentów w celu wykluczeń z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, NIK odstępuje od sformułowania oceny, w tym zakresie.

3. Działania jednostki zapobiegające udzieleniu dofinansowania podmiotom wykluczonym z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W NFOŚiGW opracowano Instrukcję Wykonawczą IW dla osi I, II, III i IV POIiŚ oraz Instrukcję Wykonawczą IW dla osi IX POIiŚ, w których zawarto opis systemowych czynności, pozwalających wykluczyć lub ograniczyć ryzyko zawarcia umów na realizację projektów z podmiotami wykluczonymi³⁵. W procedurze wskazano wymóg występowania, przed zawarciem umowy o dofinansowanie z beneficjentem, do Ministra Finansów z wnioskiem o udostępnienie danych zawartych w rejestrze podmiotów wykluczonych. Obowiązek sprawdzania beneficjenta przed podpisaniem umowy o dofinansowanie za pośrednictwem wniosku składanego do Ministerstwa Finansów zatwierdził 2 listopada 2010 r. Pełnomocnik Zarządu ds. wdrażania POIiŚ w NFOŚiGW decyzją Nr 28/PZ/2010. W instrukcjach wykonawczych IW wskazano m.in. że *w trakcie oceny formalnej następuje sprawdzenie w rejestrze podmiotów wykluczonych...oceniający występuje z pisemnym wnioskiem do Ministra Finansów o dokonanie sprawdzenia (wzór wniosku stanowi załącznik do instrukcji). Zapis o sprawdzeniu dokumentuje się na liście sprawdzającej dla oceny formalnej. W okresie przejściowym dla projektów, dla których przeprowadzono już ocenę formalną, a nie zawarto jeszcze umowy, należy dokonać sprawdzenia przed zawarciem umowy o dofinansowanie*³⁶.

(dowód: akta kontroli str. 245-268, 395-427, 485)

Szczegółowe badanie prawidłowości działań w zakresie zapobiegania udzielania dofinansowania podmiotom wykluczonym przeprowadzono na próbie 67 spraw. Badanie wykazało, że:

- na 61 spraw³⁷ (64 umowy o dofinansowanie z beneficjentami prywatnymi niebędącymi jednostkami samorządu terytorialnego/państwowymi jednostkami budżetowymi, tj. wszystkie umowy zawarte z beneficjentami prywatnymi w I półroczu 2011 r. i I półroczu 2012 r.³⁸) tylko w 33 sprawach (34 umów) NFOŚiGW wystąpił do Ministra Finansów z wnioskiem o sprawdzenie beneficjenta w rejestrze

³⁵ Instrukcje wykonawcze Instytucji Wdrażających wprowadzono uchwałą nr B/47/33/2008 Zarządu NFOŚiGW z 13 listopada 2008 r. Instrukcje zatwierdziły Instytucje Pośredniczące tj. Ministerstwo Środowiska i Ministerstwo Gospodarki.

³⁶ Instrukcje wykonawcze wersja nr 17 z listopada 2010 r. W załącznikach do instrukcji wykonawczych (nr 10.1.1-2 oraz 10.1-8) zamieszczono wzór wniosków w zakresie sprawdzenia beneficjenta w rejestrze podmiotów wykluczanych. Podana numeracja załączników występowała w momencie wprowadzenia wzorów wniosków.

³⁷ Z tego: w I półroczu 2011 r. w ramach: I osi – dwie sprawy/umowy, II osi – sześć spraw/umów, IV osi – 14 spraw/15 umów, IX osi – jedna sprawa/umowa; w I półroczu 2012 r. w ramach: I osi – cztery sprawy/umowy, IV osi – 31 spraw/33 umowy, IX osi – trzy sprawy/umowy.

³⁸ W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2012 r. NFOŚiGW zawarł 229 umów o dofinansowanie z 209 beneficjentami prywatnymi (niebędącymi jednostkami samorządu terytorialnego/państwowymi jednostkami budżetowymi).

podmiotów wykluczonych przed zawarciem umów o dofinansowanie w ramach I, IV i IX osi priorytetowej; w przypadku pozostałych 28 spraw³⁹ dotyczących 30 umów zawartych z 28 beneficjentami w ramach II i IV osi priorytetowej (47% umów) z takimi wnioskami przed zawarciem umowy nie występowano;

- w pozostałych sześciu sprawach zawarto umowy o dofinansowanie z beneficjentami, będącymi jednostkami samorządu terytorialnego, które stosownie do przepisu art. 207 ust. 7 *ufp*, nie podlegają zgłoszeniu do rejestru.

Zastępca Prezesa NFOŚiGW Jan Wiater (w zastępstwie Prezesa NFOŚiGW) podał w wyjaśnieniach m.in., że rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie podmiotów wykluczonych weszło w życie 28 lipca 2010 r. Projekty podlegały ocenie formalnej przed 28 października 2010 r. i w ramach tej oceny w zakresie projektów z II osi priorytetowej weryfikowano fakt złożenia przez wnioskodawców oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie. W przypadku projektów z IV osi priorytetowej weryfikowano oświadczenia beneficjenta, że nie korzysta z innych źródeł finansowania wspólnotowego.

(dowód: akta kontroli str. 2121-2125)

Zastępca Dyrektora Departamentu Instrukcji Płatności z Ministerstwa Finansów poinformował, że żaden z 28 beneficjentów, z którymi NFOŚiGW zawarł 30 umów o dofinansowanie, bez wcześniejszego sprawdzenia, nie figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych.

(dowód: akta kontroli str. 272, 273, 299-312, 313-335, 359-361, 500-537, 548-558, 608-609, 3298-3301)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zawarciu z beneficjentami 30 umów o dofinansowanie o łącznej wartości 3 560 062,7 tys. zł bez sprawdzenia w wykazie prowadzonym przez Ministra Finansów, czy podmioty te nie zostały wykluczone z możliwości otrzymania dofinansowania. Niedokonanie sprawdzenia stanowiło naruszenie obowiązujących IW instrukcji wykonawczych i zwiększało ryzyko, że dofinansowanie ze środków publicznych otrzymają podmioty nieuprawnione. Odpowiedzialność za powyższe ponoszą osoby przeprowadzające ocenę formalną wniosków (koordynatorzy projektów) oraz z tytułu nadzoru: w zakresie osi II - Dyrektor Departamentu Ochrony Ziemi oraz Zastępca Prezesa NFOŚiGW Pani Małgorzata Skucha, w zakresie osi IV – Dyrektor Departamentu Przedsięwzięć Przemysłowych, Prezes NFOŚiGW i Zastępca Prezesa NFOŚiGW Pan Jan Wiater.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zakresie prawidłowości działań zapobiegających udzieleniu dofinansowania podmiotom wykluczonym z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem funduszy europejskich. Formułując pozytywną ocenę NIK uwzględniła fakt, że żaden z beneficjentów, z którymi NFOŚiGW zawarł umowy bez wcześniejszego sprawdzenia, nie figurował w rejestrze podmiotów wykluczonych.

³⁹ Dotyczy to 20 spraw (tj. 21 umów z 20 beneficjentami) z I półrocza 2011 r. oraz ośmiu spraw (tj. dziewięciu umów z ośmioma beneficjentami) z I półrocza 2012 r. W podziale na osie priorytetowe 28 spraw dotyczy: sześciu beneficjentów (sześciu umów) w ramach projektów z II osi priorytetowej oraz 22 beneficjentów (24 umów) w ramach projektów z IV osi priorytetowej.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁰, wnosi o:

1. bezzwłoczne wprowadzanie danych do rejestru obciążeń na projektach w KSI SIMIK,
2. rzetelne określanie kwot do odzyskania przy sporządzaniu wezwań do zapłaty oraz bezzwłoczne sporządzanie takich wezwań,
3. występowanie do Ministra Finansów o udostępnianie danych z rejestru podmiotów wykluczonych przed podpisaniem umów z beneficjentami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, kierownik jednostki kontrolowanej jest zobowiązany powiadomić Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dniastycznia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Radca Prezesa NIK p.o. Dyrektora

Józef Górny

Kontrolerzy:
Maciej Bukowski
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

Wojciech Tomczak
Inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

⁴⁰ Dz.U. z 2012 r., poz.82.

